

Geschiedenis van Metta Vihara, retraitecentrum in Hengstdijk

1967

De Triratna Boeddhistische Beweging (voorheen VWBO – Vrienden van de Westerse Boeddhisten Orde) is door Sangharakshita opgericht in Groot Brittannië in 1967. Zij groeide in de afgelopen 50 jaar uit tot een beweging met 2500 ordeleden en stads- en retraitecentra verspreid over de hele wereld.

1972

Vajrayogini organiseert eind december 1972 de eerste retraite van de VWBO, vanuit het Rotterdamse Instituut voor Voorlichtingskunde en Communicatie, waar zij trainer is. Twee Engelse ordeleden, Vajradaka en Gotami, leiden deze retraite. Ook voor Vajragita zelf is dit haar eerste retraite van de VWBO. Vajragita wordt geordineerd in 1981 en is daarmee het allereerste Nederlandse ordelid. Zij overlijdt in 2014.

Al snel worden er in Nederland meer VWBO -activiteiten georganiseerd, zoals meditatie-onderricht dharmastudie en retraites. Net als Finland, Australië en Duitsland, is Nederland één van de landen waar activiteiten die in Engeland gestart waren, opvolging krijgen.

1975

Sangharakshita komt een aantal keren naar Nederland. Zo leidt hij in 1975 een retraite in de buurt van Groesbeek. Hij komt hiervoor uit Engeland samen met de ordeleden Vajradaka en Mangala.

1976

Vanuit Engeland is er een vast aanspreekpunt voor de Nederlandse/Vlaamse beweging, eerst Vajradaka en later Nagabodhi. Vajarogini woont 6 maand per jaar in het New Age centrum El Bloque. Vanuit dit centrum raakt ook een aantal mensen intensief betrokken bij de VWBO. Vajragita neemt de organisatie van retraites in Nederland over en begint avonden te leiden, eerst in Arnhem (1977-1982).

Van 1980 tot 1983/1984 organiseert een aantal betrokken mensen meditatie-avonden in het gebouw van hun woongroep in De Bilt. Deze mensen betekenen samen met anderen enorm veel voor de ontwikkeling van de VWBO in Nederland. Zo organiseren zij van 1982 tot 1984 ook de retraites, terwijl Vajragita in Engeland is.

1984

In 1984 komt Vajragita terug uit Engeland, zij gaat in Utrecht wonen. Haar woning aan de Montevideodreef is van 1987 tot 1994 het Boeddhistisch Centrum. Ook worden er van tijd tot tijd andere ruimtes gehuurd om cursussen te houden. Verschillende ordeleden komen (en gaan) in deze jaren, de ontwikkeling van activiteiten van de VWBO krijgt steeds meer ondersteuning. In 1994/1995 heeft het centrum in Utrecht tijdelijk de beschikking over een eigen plek aan de Eikstraat.

1995

Het centrum in Utrecht verhuist naar Amsterdam en wordt het Boeddhistisch Centrum Amsterdam. Er komen gaandeweg steeds meer Nederlandse ordeleden terug uit Engeland; in 1995 telt de VWBO in Nederland en Vlaanderen zes ordeleden.

Ondertussen groeien de retraites uit tot een traditie. De organisatie gebeurt vooral door het Centrum in Amsterdam. Zo'n twee à drie retraites per jaar vinden verspreid over het hele land plaats; in Domburg (Zeeland), Hijkersmilde (Drenthe), Rhenen (Gelderland), Ulvenhout (Noord Brabant) en later Opende (Groningen). Vajragita zorgt meestal voor een goed onthaal voor ordeleden die uit Engeland kwamen om retraites te leiden. Vaak gaat zij met ze naar het Kröller-Müller museum op de Veluwe, of trakteerde ze op een concert of andere culturele belevenis. Voor haar is dit een belangrijke vorm van contact met de orde, die toen nog nauwelijks bestond in Nederland. Vaak eten ze met elkaar een patatje op de terugreis van een retraite.

In 1997 gaat de VWBO 'Heel en Al' in Schoorl (Noord Holland) huren. Lange tijd is dit de voornaamste plek waar deelnemers uit zowel Vlaanderen als Nederland samen op retraite gaan. Een paar jaar later komt een voormalig klooster in Waspik erbij als retraite locatie.

In die jaren starten er ook activiteiten in België. Het eerste Belgische ordelid, Dhammaketu, verzorgt activiteiten vanuit zijn eigen huis. Het Triratna-centrum Gent in de Zebrastraat opent de deuren in 1996. Het Centrum in Gent organiseert retraites in Bever (bij Geraardsbergen) en Loo (bij Veurne). Vanaf 2003 ontstaat er ook in Arnhem een eigen centrum, eerst in de flat aan de Bakkerstraat. De officiële start van de stichting in Arnhem is in 2008.

2000

De naam VWBO – Vrienden van de Westerse Boeddhisten Orde verandert in Triratna (voluit: Triratna Boeddhistische Beweging)

2001

Na verloop van tijd komen verschillende ordeleden tot de conclusie dat het tijd wordt voor een eigen 'retraite-plek' op Nederlands/Vlaams grondgebied. Op 21 november 2001 richten zij daarom de Stichting Metta Vihara op. In eerste instantie heeft de stichting als doelstelling de Dharma te verspreiden op Nederlandstalig grond gebied. Twee jaar later, in 2003, wordt besloten om alle energie en tijd te richten op het realiseren van een eigen retraitecentrum voor Triratna. Om een hypotheek bij de Triodosbank te krijgen, is een startkapitaal nodig. De eerste prioriteit ligt dus bij het genereren van geld. Totdat er sprake is van een fysiek retraitecentrum, is Metta Vihara een 'virtueel

retraitecentrum'. De nieuwe stichting neemt de retraiteactiviteiten van de verschillende centra over, maar gebruikt daarvoor voorlopig nog de verschillende locaties, verspreid over Nederland en België. Vooral Akasuri en Manigarbha zijn de drijvende krachten achter de retraites. Zij verzorgen onder de vlag van stichting Metta Vihara alle boekingen, inschrijvingen, en de organisatie van de retraites.

De jaren daarna krijgen de retraites steeds meer structuur. Gaandeweg wordt er een weg gevonden om alle Nederlandstalige retraites op elkaar af te stemmen, te plannen en te organiseren. Het aantal retraites neemt sterk toe, tot wel 20 per jaar. De betrokkenheid, deelname en financiële draagkracht groeit gestaag en rond 2006 is duidelijk dat de zoektocht naar een eigen locatie kan gaan beginnen. Steeds meer mensen raken betrokken. Er is een bestuur, een visiegroep, en een grote groep adviseurs, vrijwilligers en donateurs.

De gezamenlijke visie is uiteindelijk als volgt: "Alle grote spirituele en religieuze tradities vestigen de aandacht op het belang van verstilling en bezinning middels retraites (letterlijk: 'je terugtrekken'). Een retraite is een gelegenheid om de beslommingen van het dagelijkse leven achter ons te laten: geen haast, geen lawaai, geen gejaag, geen stress. Het biedt de mogelijkheid om stil te staan bij het moment en om ons gewaar te worden van onszelf, van anderen en van de omgeving. We kunnen onze aandacht verdiepen en reflecteren over onze intenties en over de schoonheid en de diepere betekenis van het bestaan. De schoonheid, eenvoud en stilte in de natuur brengen ons in contact met de schoonheid, stilte en de eenvoud in onszelf.

Praktisch betekent dit dat het stilte/retraitecentrum bij voorkeur in een afgelegen 'stilte' gebied ligt, zo ver mogelijk van de bewoonde wereld. Anderzijds is het prettig dat de locatie goed bereikbaar is zodat gasten gemakkelijk in staat worden gesteld ook voor een weekend te verblijven in het stiltecentrum. Verder is het belangrijk dat de omgeving 'stabiel' is, dat wil zeggen dat de locatie in de nabije en verre toekomst niet wordt aangetast door verstedelijking of (grootschalige) commerciële recreatieve projecten. Het stiltecentrum is er bij gebaat dat de locatie in een rustig gebied ligt, niet alleen over een periode van jaren, maar ook over een periode van tientallen jaren." Zo luidt het zoekplaatje!

2008

In 2008 komen we in gesprek met de eigenaar van de huidige locatie in Hengstdijk, aan de Verlengde Kerkstraat. Er volgt een proces met gesprekken, onderhandelingen, adviezen van deskundigen, contact met gemeente, Triodosbank en met heel veel mensen binnen Triratna. Het besluit tot aankoop volgt in 2009.

Daarna begint een intensieve periode van overleg en samenwerking met de Gemeente Hulst, architect, installatiedeskundigen, aannemer en vele anderen. In 2010 kan de sloop van de oude gebouwen beginnen. De grond wordt bouwrijp gemaakt, zodat de bouw van start kan gaan. Peter van Assche van bureau SLA maakt het ontwerp. Het resultaat leidt tot internationale erkenning in de architectenwereld. Metta Vihara wordt omschreven als een opzienbarend, interessant en mooi 'sacred building', zowel in haar functionaliteit en eenvoud, haar transparantie en de verbinding met de landschapsomgeving en de omliggende natuur.

Veel mensen hebben een bedrag aan de Stichting Metta Vihara gegeven of renteloos geleend voor de bouw van het retraitecentrum. Dat is een blijk van grote gulheid en van een groot vertrouwen.

2012

Op de verjaardag van Vajragita, 12 mei 2012, wordt Metta Vihara geopend. De openingsfestiviteiten duren drie dagen. De eerste dag is voor alle ordeleden. Dag twee is voor de hele Sangha met alle vrienden en betrokkenen. Op dag drie, 12 mei, is het centrum officieel geopend.

Dharmachari Subhuti komt hiervoor uit Engeland en geeft elke dag een dharma lezing. Wethouder Van Damma-Fassaert van de gemeente Hulst knipt een feestelijk lint door en vervolgens worden er 108 grote Heliumballonnen opgelaten in de kleuren van de Drie Juwelen (geel, blauw en rood). Aan elke ballon hangt een kaartje met een goede wens. Jaren van inspanningen van de verenigde Nederlandse en Belgische sangha's culminereren in een mooi en duurzaam eigen retraite-centrum!

2022

Het jaar 2022 is een feestelijk jaar om drie redenen: 50 jaar geleden vond de eerste (VWBO) Triratna retraite op Nederlands/Vlaamse bodem; min of meer 20 jaar geleden is de Stichting Metta Vihara opgericht en 10 jaar geleden opende Metta Vihara als retraitecentrum haar deuren.

Tenslotte:

we zijn in 2022 erg blij om te kunnen vieren dat het retraitecentrum 10 jaar open is! We vieren dat met het besef dat we dat samen gedaan en bereikt hebben, met zoveel inzet, gulheid, inspiratie en

betrokkenheid van veel mensen. Het 'sociale cement', vriendschap, is wat Metta Vihara doet schijnen en bloeien.

Als je het ècht samenvat: de mooie retraites, de positieve inzet van retraitaitebegeleiders, organisatoren en koks, de bijdrage van de vrijwilligers, de samenwerking met de accountant, de goede boekhouding, het meerjarenonderhoudsplan, de zonnepanelen en ons energiebewuste handelen, het gebouw-onderhoud en de mooie tuin, de schoonmaak, en zoveel meer, maar vooral de vriendschap die we met elkaar ervaren en oefenen, metta als werkwoord, dat alles helpt in het reilen en zeilen van Metta Vihara, ook voor de komende jaren. Het is onmisbaar.

